

Kontra

2/1997

Gissän strategia s. 6

Tarjan tarina s. 10

Pikkubasistit Ypäjällä s. 14

Mestarikurssin järjestämisestä s. 15

Kontra

Suomen Kontrabassoklubi Ry:n jäsenlehti

14. vuosikerta

Painosmäärä vuonna 1997 250 kpl

Päätoimittaja: Juha Pesonen
Sipusaarentie 58
11120 Riihimäki
puh. 019-722 629

Toimituskunta: Miika Asunta
Ville Väättäinen

Taitto: Heikki Pesonen

Kopiointi ja jakelu: Reijo Jukarainen
p. 09-2948383

ISSN 0780-5519

SUOMEN KONTRABASSOKLUBI RY.

Perustettu vuonna 1976

Hallitus: **Kari Räsänen** pj.
Lauttasuontie 4 D
80400 YLÄMYLLY
p. 013-852852
Juho Martikainen vpj.
Punavuorenkatu 3 A 12
00120 Helsinki
p. 09-6223112 tai
050-5235555
Niko Ukkonen siht.
Vanha Viertotie 21
00350 Helsinki
p. 09-5808589 tai
0400-825244
Henry Dunderfeldt
Miika Asunta
Teppo Hauta-aho

Rahastonhoitaja: **Lauri Parikka**
p. 09-7537445
0500-347123

SISÄLTÖ:

Alkujuttu.....	3
Pääkirjoitukset.....	4
Puheenjohtajan palsta.....	5
Gissän strategia.....	6
Tarjan tarina.....	10
Otelautaa päin.....	14
Mestarikurssin järjestäminen.....	15
Ja kauppa käy.....	18

Kontra C -lehteen voit kirjoittaa myös nimimerkillä. Toimituskunnan tiedossa on kuitenkin oltava nimesi ja osoitteesi. Nämä tiedot jäävät ainoastaan toimituksen käyttöön, eikä niitä luovuteta ulkopuolisille. Tarvittaessa alkuperäismateriaali palautetaan.

Otamme mieluiten tekstit vastaan disketillä ja kirjoitettuna PC-koneen tekstinkäsittelyohjelmalla (WP, Word), mutta selkeät käsinkirjoitetut tai kirjoituskoneella tehdyt tekstit kelpaavat yhtä hyvin. Mikäli kirjoitat tekstisi Macintosh-koneella, lähetä teksti meille tulostettuna.

Seuraava Kontra C ilmestyy **syksymmällä**. Lehteen tarkoitettu aineisto on toimitettava päätoimittajalle **1.9.** mennessä.

Alkujuttu

con auringonpaisteisesti
vihreitä
silmuja
tiirailen

Voi mahotonta!

Aina, joka siunattu kevät, kiire iskee ja muka ihan yllättäen. On touhua siellä ja juttua täällä soitosta nyt puhumattakaan. Puhelinkin pärisee, lapset kirkuvat (kun koulu on loppumaisillaan niillä pahuksilla ei ole enää edes läksyjä) ja koira odottaa uskollisesti ulospääsyä. Pää kolmantena jalkana kaasupolkimella syöksy kohti kesää on siis alkanut.

Huumorilla siitä selviää, sanotaan. Näin onkin, mutta joskus kiire kiristää pinnaa niin että ihmissuhteetkin rupeavat rakoilemaan. Tohinassa tulee sanottua pahasti sitä kuitenkin tosissaan tarkoittamatta. Harmittaa puolin ja toisin ja kevät tuntuu olevan pilalla. Tällaisena herkkänä hetkenä ennen töihin lähtöä kun Kontra C:tä kirjoittelen, on pakko tunnustaa, että tuttua on tämäkin.

Ensi keväänä julistan kyllä itselleni rauhoitusajan, joka alkaa vappuna ja päättyy kesäkuun puolessavälissä kun kesäloma oopperasta alkaa. Lupaen vain hymyillä ja käveleskellä kiirettömänä siellä sun täällä ja istuskella terasseilla ja olla muutenkin vain mukava, nauttia elämästä. Teen kaikki kesäntuloon liittyvät jo hyvissä ajoin ennen toukokuuta ja silleen.

*Kuulen ulvontaa, raivokasta sel-
laista, korvani juuresta selkäni
takaa. Vaimo siinä törkeästi kurk-
kii tekstiäni ja kiemurtelee latti-
alla naurusta punaisena. Meinaa
tukehtua hekotukseensa.*

OK. Toiveajattelua. Mutta jos kuitenkin ensi keväänä ...

Sitten ihan muuta. Nimittäin otsikolla "Luku-
vuoden iloiset yllätykset" on nyt tässä ilo muis-
tella vähän menneitä. Olen ollut ooooooikein
otettu siitä määrätietoisuudesta, vakavuudesta,
huolellisesta valmistautumisesta yms. yms.
millä nykyinen basso-opiskelijasukupolvi suh-
tautuu opintoihinsa. Sibelius-Akatemiassa
kauden aikana kuulemani bassomatineat ja
kurssisuoritukset ovat totisesti tehneet vaiku-
tuksen. Kaikki on pääsääntöisesti ollut
viimeistelyä ja nautittavaa kuultavaa. Jopa
esiintyjien tyylikkäästi pukeutuminen on jäl-
leen tullut tavaksi (punastellen muistelen omia
matineasoittojani Sibiksessä villapaita
rötköttäen ja repaleiset farkut vipsottaen).

*Kuulen taas ulvontaa selkäni ta-
kaa. Ei ole kuulemma tyyli muut-
tunut keski-ikälläkään. Mitenkäs
vanhaa konia opetat, se sanoo ja
jatkaa hirnumistaan.*

No yhtä kaikki. Vaikutuksen on allekirjoitta-
neeseen tämä Sibiksen nuori kaarti tehnyt!

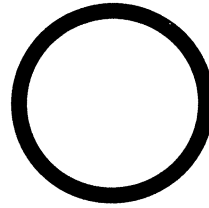
Jaa. Että loppulause. No okei: Vaikka elämäs-
tä ei vieläkään tunnu selviävän hengissä, mene
musiikkileirille. Jos hyvin käy, opit siellä jota-
kin bassonsoitosta, joka auttaa sinua selviyty-
mään, selviytymään, joka siis auttaa selviyty-
mään, selviytymään, joka siis; sanoo muumi ja
kääntää haukotellen kylkeä kotinsa parvek-
keella olevassa lepotuolissa.

JP

PÄÄKIRJOITUKSET

30.5. 1997

Asiat asioina

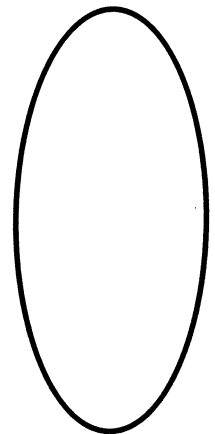
Jokainen tietää työelämässä aika ajoin eteen tulevat vaikeudet. Asioista ollaan eri mieltä ja keskusteluihin tulee nopeasti kiihkeitä sävyjä. Tunteita on vaikea pitää kurissa ja pahimmillaan tilanne voi johtaa välienkkoontumiseen. Tuskin koskaan liikaa korostetaan sitä, että asiat tulisi pitää asioina. Jopa soittamiseen ja musiikkiin liittyviä kysymyksiä tulisi voida käsitellä ilman tunteiden suurta paloa. Keskustelun taito on opeteltavissa siinä missä moni muukin asia.

Hyviä soittimia

Suomeen on viime vuosina tuotu paljon hyviä soittimia. Orkestereiden jousiryhmien kvaliteetti on tällä tavoin selvästi parantunut. Enää ei myöskään ammatti-orkestereiden bassostemmoissa ole mahdollista soittaa huonoilla instrumenteilla. Tieto paremmasta on saanut basistit vaatimaan käyttöönsä kunnollisia soittimia. Tosiasia on myös se, että koesoitossa hyvän instrumentin haltija on etulyöntiasemassa. Kun ensimmäinen kierros yleensä soitetaan verhon takana, huonoon soittimeen vetoaminen on turhaa. Vain lautakunnan kuulema äänen kvaliteetti ratkaisee. Täytyykin toivoa, että ammattiopiskelijat mahdollisimman varhaisessa vaiheessa saisivat käyttöönsä kunnollisia soittimia.

Musiikkileirit

Ei oppi ojaan kaada, sanoo sananlasku, ja kertoo myös totuuden järkevästä kesänviettotavasta. Meitä suomalaisia hemmotellaan hyvin järjestetyillä ja kohtuuhintaisilla musiikkileireillä. Kukaan eteenpäin pyrkivä basso-opiskelija ei laiminlyö tätä tilaisuutta. Pari viikkoa intensiiviopetuksessa hyvän opettajan johdolla vie yleensä soittotaitoa aimo harppauksen eteenpäin. Siitä on hyvä jatkaa työntekoa seuraavana syksynä.

Iloinen yllätys

Lämmin kiitos toimittaja Varpu Varjokalliolle toimitukseen tulleesta palautteesta. Ystävällinen kirje oli iloinen yllätys, joka rohkaisee ja kannustaa tekemään työtä entistä uutterammin Kontra C:n parissa. Positiivisessa palautteessa on ihmeitä tekevä voima.

JP

Syksyn tapahtumat ovat vielä lukkoon lyömättä. Odotamme työlistojamme, että tietäisimme milloin olemme vapaana järjestämään tapahtumia.

Vuosikokouksessa keskustelimme levyn teosta ja päätimme levytyöryhmän paikalla olleiden jäsenten suosituksesta ja pitkän pohtimisen tuloksena, että levyä ei tehdä. Levyjä tekevät lähitulevaisuudessa jo monet suomalaiset kontrabasson soittajat ja siten suunnittelemamme levyn tavoite esitellä suomalaista osaamista täyttyy toista kautta. Uskon että ratkaisu vapauttaa energiaamme lehtemme tekoon ja tapahtumiimme. Samalla hankala valinta, ketkä saavat soittaa levyille, jää pois.

Keskustelimme myös klubimme toiminnasta ja jäsenten osallistumisesta siihen. Pienin mahdollinen osallistuminen on tietenkin jäsenmaksu. Päätimme, että maksamattomat jäsenet poistetaan lehden postituslistalta, aikaa jäsenmaksun maksamiseen on kesäkuun loppuun, poikkeuksena ovat kunniajäsenet.

Kokouksen jälkeen kuuntelimme antoisan matinean. Kiitoksia paljon soittajille ja opettajille. Huuhdoimme sitten hartsipölyn kurkuistamme Taidehallin klubilla.

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

Linda kävi orkesterimme solistina. Varsinainen konsertti myytiin loppuun ja sitten järjestettiin toinen. Yleisö oli suurimmaksi osaksi nuorehkoja mieshenkilöitä. Linda soitti Mozarttinsa varmallalla otteella, kylläkin nuotista. Encoreita oli kolme ja kaikki soitettiin, kaksi Sibeliuksen romanssia ja Bachin toccata joissa solisti yltyi oikein hehkuttamaan. Bach kuultiin sähköviululla esitettynä, mikähän oli desibelimäärä etupenkin kuulijoilla? Korvat olivat lujilla vielä bassopultissakin.

Kukahen oikein olisi hehkeä/komea bassosolisti joka tekisi soitintamme tutuksi samaan malliin täysille saleille?

Olemmeko ylipäättään orkestereissa musiikki- vai viihdealalla tästä eteenpäin?

Kari

gis-ään strategia

Kontrabasistilta vaaditaan orkesterissa GIS-ääniä yleensä kolmessa eri oktaavissa, tasavireiset 210,8 Hz (gis) 105,4 Hz (Gis) ja 52,1 Hz (Gis1) virityksen $a1=442$ Hz mukaan. Se teoriasta, tai lisätään vielä se, että orkesteri ei ole tasavireinen, vaan pääsääntöisesti pythagoralais-vireinen, jossa pätevät eräät intervallien ja soitujen puhtauteen liittyvät lainalaisuudet. Mittarin käyttäminen basson virityksessä on perusteltua, koska tasavireisessä systeemissä sekä kvartit että oktaavit ovat häntäpään desimaaleja lukuunottamatta paikallaan.

Missä gis-ääni yleensä esiintyy? Paitsi Gis-duurin ja -mollin perussävel, se on E-duurin terssi ja a-mollin johtosävel. Nämä ovat tavallisimmat esiintymät. ”Johtosävelen pitää aina olla korkea”. VÄÄRIN! Vaikka noin yleensä väitetään, pätee se ehkä keskinkertaiseen venäläisen koulun viulunsoittoon ja jossain tapauksessa johonkin soolokappaleeseen, mutta orkesterisoiton kanssa tällä väittämällä ei ole mitään tekemistä. Johtosävel on yleensä myös dominanttisoinnun-duurisoinnun-terssi, jonka pitää olla MATA LA soittaessa pythagoralaisen järjestelmän mukaan, jotta duurisoitu kuulostaa oikealta, kun kvintti on puhdas. Voit helposti havainnollistaa tämän soittamalla D-kielen huiluäänillä D-duurikolmisoinnun. Tulos on kaunis, puhdas ja täydellinen luonnonvireinen kolmisointu. Ja jos samantien soitat perään pianosta samat äänet, sointu kuulostaa kovin erilaiselta ja rumalta, etenkin fis-terssi.

Pianossa- ja myös viritysmittarissa- edes kvintti ei ole puhdas!

Tähän väliin enharmoniasta sen verran, että as-ääni f-mollisoinnun terssinä pitää olla korkea, jos f-c kvintti on puhdas. Eli, gissään ja assaan ei voi suhtautua yhdentekevinä ääнинä. Kumpi olikaan korkeampi, gis vai as? Vihje: mittari ei näytä keskiarvoa.

Gissää löytyy siis ainakin kahta eri sorttia, tarkkaa ja suhteutettua, mutta oleellista tässä on vain se, että merkintöjen tekeminen otelautaan ei yksinkertaisesti tule kysymykseen. Puhaltajat (hyvät sellaiset) analysoivat jatkuvasti mitä soinnun ääntä soittavat ja suhteuttavat äänen korkeuden ympäristöön. Samantapaista kontrollia vaaditaan myös 90-luvun ammattibasistilta.

Asteikkosoiton merkitystä on sävelpuhtauden opeuksissa aina korostettu, mutta orkesterissa tärkeätä on yksittäisen äänen löytyminen, ja ainakaan tasavireisyyteen perustuva asteikkosoitto ei sitä kehitä. Jokaisen orkesterisoittajan on etsittävä oma menetelmänsä perusäänten löytämiseksi- tässä projektissa ovat avainasemassa solfa ja toissijaisesti viritysmittari. Oikeaan ääneen ei voi osua tietämättä minkä äänen seuraavaksi pitäisi soida. Ei siis tosiaankaan riitä että tietää että seuraavaksi pitää soida gis, vaan se gis, jonka aikoo soittaa pitää todella kuulla etukäteen, tai solfata, miten sen nyt haluaakin ilmaista.

Eikä sekään vielä riitä. Halutunkorkuinen ääni on vielä kyettävä tuottamaan, mikä edellyttää paitsi ehdotonta varmuutta sekä jousi- että sormituskädessä myös välitöntä reagointia sointiin, eli harkintaa siitä pitääkö korjata (lue: suhteuttaa) vai ei.

Mittarin avulla viritetyssä bassostemmassa on valmiina neljä tai viisi perusääntä, enemmän kuin missään muussa jousiryhmässä, koska sellojen, altojen ja viulujen viritys on yleensä kovin epämääräinen; virittävät a:n liian korkealle ja kaventavat ainakin ulointa kvinttiä tarkoituksellisesti oman maun mukaan. Bassonsoittajan pitää kuitenkin löytää lisää varmoja perusääniä.

Paitsi että hankkii perusäänivaraston, sitä pitää myös kartuttaa koko ajan: kokeilla, etsiä, löytää, ja ennen kaikkea hankkia itseluottamustarohkeidenkin sormitusten käyttöön (esim. giskakkossormella D-kielellä). Ikävämpää pulttikaveria ei ole kuin se, joka ei ikinä yritäkään painaa geetä D-kielellä. Miten sillä menetelmällä voi koskaan osua C:hen g-kiellä??? sama asema. Nojoo. kuten sanottu, kontrollin takia niitä vapaakieliä pitää tottakai aina välillä käyttää, mutta saundi ei saa kärsiä.

Hurja tosiasia on se, että suurin osa mittarin osoittamista hudeista on paikattavissa liikuttamatta sormeja paikaltaan: vain kallistusta muuttamalla (vrt. vibrato, mutta siitä ei nyt ole kysymys). Tätä voi koneen avulla harjoitella. Mitä pienempi virhemarginaali, sitä todennäköisempää on, että äänet osuvat kohdalle myös tositilanteessa.

Pariäänien soittaminen on myös hyvä harjoitusmenetelmä, joka myös osoittaa mittarin rajallisuuden: otetaan jälleen esimerkiksi terssi. Tarkista alempi ääni mittarilla, jonka jälkeen soitat pariäänien. Korjaa korvalla, tarkista ylempi ääni mittarilla, ja totea ero. Ja sama kääntäen: tarkista ylempi ääni mittarista, ja korjaa alempi ääni korvalla, tarkistus mittarista. ennen kaikkea: usko korviasi!

Lopuksi: yksikään ääni ei koskaan itsessään ole epäpuhdas, kyse on aina kahden tai useamman äänen välisestä suhteesta. Eli ennenkuin pääsääntöisesti huiluääniä (lähinnä nro 5) aletaan vetää sivulle (korkeammaksi) on ehdottomasti partituurista tutkittavaksi niin pitäisi tehdä.

Miika Asunta

PS. Olikohan se todella noin? Palataanpa teoriaan:

Yläsävelsarja eli luonnolliset huiluäänet, Pythagoraan intervallit ja matemaattiset suhteet

Lähde: <http://math.nps.navy.mil/~dcanrig/harmser.html>

1	VAPAAKIELI
2	OKTAAVI (2/1)
3	KVINTTI (3/2)
4	KVARTTI (4/3) 2*OKTAAVI (2*2)
5	SUURI TERSSI (5/4)
6	PIENI TERSSI (6/5)
7	PIENI SEPTIMI, DOMINANTTISEPTIMI (7/4)
8	3*OKTAAVI (2*2*2), LISÄKSI (8/7), (8/5)
9	SUURI SEKUNTI (9/8), LISÄKSI (9/7), (9/5)
10	2*5, (10/9), (10/7)
11	"NELJÄNNESASKELEN KORKEA KVARTTI" (11/8)
12	(12/11), (12/7)
13	"NEUTRAALI" SEKSTI (13/8), KULTAINEN LEIKKAUS, LISÄKSI (13/12), (13/11), (13/10), (13/9), (13/8), (13/7)

- 14 (14/13), (14/11), (14/9)
 15 **SUURI SEPTIMI** (15/18), LISÄKSI (15/14), (15/13), (15/11), (15/8)
 16 **4*OKTAAVI** (2*2*2*2), **PIENI SEKUNTI** (16/15),
 LISÄKSI (16/13), (16/11), (16/9)

Intervallien suhdelukujen avulla voidaan suoraan laskea intervallisen toisen äänen taajuus.

Tasavireinen länsimainen 12-säveljärjestelmä

Seuraava puoliaskel saadaan kun sävelen taajuus (Hz) kerrotaan kahden kahdennellatoista juurella, jonka likiarvo on 1,05946.

Kvartit ja oktaavit ovat tasavireisessä järjestelmässä puhtaita.

Kun tiedetään suhdeluvut, on voidaan laskea taajuuksia:
 Esimerkki-intervalleja viritys-a:sta ($a_1=442\text{Hz}$):

Tasavireinen pieni terssi **a1** (442 Hz) - **c2**: 525,6 Hz
 Luonnonvireinen pieni terssi **a1** (442 Hz) - **c2**: $(6/5) * 442\text{Hz} = 530,4\text{Hz}$

Tasavireinen suuri terssi **a1** (442 Hz) - **cis2** 556,9 Hz
 Luonnonvireinen suuri terssi **a1** (442 Hz) - **cis2** $(5/4) * 442\text{Hz} = 552,5\text{Hz}$

Tasavireinen kvintti **a1** (442 Hz) - **e2**: 662,3 Hz
 Puhdas luonnonkvintti **a1** (442 Hz) - **e2**: $(3/2) * 442\text{Hz} = 663\text{Hz}$

Erot ovat vielä selvät, mutta tipautetaan nämä basistin tasolle, ja lähdetään liikkeelle vapaalta A-kieleltä, jonka mittarilla ($a_1=442$) viritetty tasavireinen taajuus on (A1) 55,25 Hz:

tasavireinen C: 65,7 Hz
 luonnonvireinen C: 66,3 Hz

tasavireinen Cis: 69,6 Hz
 Luonnonvireinen Cis: 69,1 Hz

tasavireinen E: 82,8 Hz
 luonnonkvintti E: 82,9 Hz

Eli havaitsemme, että erot alaspäin tultaessa ovat kaventuneet huomattavasti. Toisaalta äänten väliset etäisyydet pitenevät liikuttaessa otelaudalla alaspäin, joten nämä erot voidaan selvästi kuulla.

Ja sitten sen ala-gissän pariin, E-kieli=41,4 Hz

	TASAVIREINEN	PYTHAGORALAINEN	PYTHAGORALAINEN
	Hz	suhteessa E-kielen	Suhteessa A-kielen
E1	41,4	41,4 (1/1)	41,4 (4/3)
F1	43,9	44,2 (16/15)	44,2 (5/4)
Fis1	46,5	46,6 (9/8)	46,0 (6/5)
G1	49,2	49,7 (6/5)	49,1 (9/8)
Gis1	52,1	51,8 (5/4)	51,8 (16/15)
A1	55,25	55,20 (4/3)	55,25 (1/1)

Vertailun vuoksi vielä

	TASAVIREINEN	PYTHAGORALAINEN	PYTHAGORALAINEN
	Hz	suhteessa puhdv. F1:n	Suhteessa puhdv. C
As1	52,1	53,0	53,0

	TASAVIREINEN	PYTHAGORALAINEN
	Hz	suhteessa puhdv. H1 (62,1 Hz)
Gis1	52,1	51,8

Eli vaikka taajuuserot ovat pienentyneet, marginaali on silti varsin iso myös alimmalla kielellä: Gis1-As1 ääntä esiintyy marginaalilla 51,8-53,0 Hz. Noin suuri hajonta bassoryhmässä riittää jo siihen että ääni ei soi lainkaan.

Oktaavia korkeammalla marginaali on 103,6-106 Hz, ja G-kielen puolivälin jälkeen jo 207,2-212 Hz. Mutkikkaaksi menee, koska välit kapenevat ylöspäin mentäessä. Toisin sanoen, E-kielillä osuma-alue lähentelee, hmmm... senttiä...

Eli, ei ole yhdentekevää, miten virität bassosi. Mittarista on hyötyä, mutta sen kanssa ei pidä mennä liiallisuuksiin. Monet intervallit kuulostavat tasavireisinä epäpuhtailta.

Tunnustan suoraan, että käytän estoita hyväkseni puhdasvireisen järjestelmän luontoisetuja: muiden kielten resonoivia yläsäveliä eli huiluääniä. Niiden avulla on helppoa varmistaa perusäänten paikallaanolo, ja muutosten tekeminen suuntaan tai toiseen suhteessa ympäristöön onnistuu suuremmitta tuskitta.

sama

strategia

Tarjan tarina

Minua ei kiinnosta kurssitutkinnoista saatavat pisteet. Ei kiinnosta, voittaako joku kilpailuja vai ei. Eikä sekään enää hätkäytä, onko joku superjulkis jo nuorena.

Sen sijaan minua nykyään (kohta 40) kiinnostaa tavattomasti se, mitä myöhemmin tapahtuu, miten ihminen ja (meidän tapauksessa) kontrabasisti jaksaa turvallisen opiskeluajan päätyttyä.

Kun tämän tajusin, halusin tavata Tarjan. Seuraavassa siis Tarjan tarina.

Tasan

Tasan 20 päivää myöhemmin tartun muistiinpanoihini ja muistan, että silloin satoi, että kaksi katossa pyörivää isoa tuuletintapieksi sakeana pöytien yllä leijuvaa savua, että puheensorina oli ainakin 65 desibeliä (perjantai), että isoista ikkunoista näki ulkona kylmän takia kyyryssä nopeasti kävelevät ihmiset, että Tarja oli myöhässä.

Senkin muistan, että tilasin Velkopovitsin ja aloin pöydällä lepattavaa kynttilää tuijotellen miettiä, mitä tiesin ja muistin (sic!) Tarjasta, tuosta vaaleatukkaisesta, kuten myöhemmin kävi ilmi.

Ensimmäinen mielikuva. Pikkuruinen tyttö basisti soittaa Juniorijousissa. Kuulema lahjakas. Jaa, jaa. Että ihan tyttö soittaa bassoa. Jaa, jaa.

Toinen mielikuva. Tämä basisti opiskelee Helsingin Konservatoriossa Jorma Katraman oppilaana. Tapamme joskus, varmaan Kontrabassoklubin pippaloissa.

Kolmas mielikuva. Tyttö ei pääse Sibikseen ja painuu samantien Lontooseen Thomas Martinin oppiin ainakin vuodeksi. Sieltä palatuaan aloittaa opiskelun Olli Kososen johdolla Sibelius-Akatemiassa.

Neljäs mielikuva. Oli pedioppilaanani Sibiksessä. Innostunut, aktiivinen, iloinen. Ajattelin, että tässä tytössä on opettaja-ainesta, niin kuin onkin.

Viides mielikuva. On kiinnostunut teatterista. Touhuu asiella ja täällä. Esiintyikö bassonsa kanssa alasti jossakin näytelmässä?

Kuudes mielikuva. Jatkaa basso-opintoja Jussi Javaksen johdolla. Tekee diplominsa, raivostuu saamastaan palautteesta.

Seitsemäs mielikuva. Menee naimisiin ohjaaja Söderblomin kanssa. Tulee äidiksi: poika.

Se

Se pölähtää pöytään touhukkaana. Epävarmuutta on aistittavissa puolin ja toisin. Pitkän ajan jälkeen kun tapaa ei heti tiedä miten olla. Kynttilä pöydällä lepattaa rauhattomasti tuulenvireen sattuessa.

Paapero

Tarja haluaa kivennäisvettä; kertoo paastonneensa ja nyt totuttelevansa ruokaan - ei alkoholia vielä, ei missään nimessä. Siis sporttinen tapaus. Kyllä ja ei! Ei mikään himourheilija, mutta kropastaan on kyllä pidettävä huolta. Juoksee lenkeillään Töölönlahden ympäri useita kertoja ja käy voimajoogassa. -Sinäkin! Oopperalaiset harrastavat sitä ahkerasti. ”Ei se mitään huuhaata ole, usko pois. Pää on ruvennut kääntyilemään”, Tarja sanoo ja virnistää mukavasti.

Mielikuvani Tarjasta pitävät faktapuolella paikkansa, sen varmistan heti. Mutta tarkennukset ovat kyllä paikallaan. Esimerkiksi tämä bassonsoiton aloitus. Se epäolennainen, mutta kuitenkin niin kiinnostava juttu. Siis että miksi joku rupeaa soittamaan nimenomaan kontrabassoa eikä esimerkiksi pikkolohuilua. (UAHUAHUAH!! Lopettakaa. Älkää enää! Minä aivan läkähdyn nauruun. Tämänkaltaista vitsikästä henkevyyttä kuulee harvoin. Totisesti. Mutta en malta olla sitä tähän laittamatta, ikuistamatta. Tuleville sukupolville nääs.)

Neiti

”Miksi mun käteni?”

”Mä soitin viulua Itä-Helsingin musiikkiopistossa. Sitten Geza kerran kysyi orkesteriharjoituksessa, että kuka haluaa ryhtyä soittamaan kontrabassoa. En tiedä miksi minun käteni nousi ylös. En tiedä sitä vielä tänä päivänäkään. Se vain nousi. Geza pälyili hölmistyneenä ja sanoi, että en kyllä tarkoittanut sinua vaan näitä isoja poikia. Mutta minkäs teet. Niin minä aloitin bassonsoiton. Mun eka basso-ope oli Hämäläisen Kirsi.”

Toinen tarkennus koskee teatteria. Sen merkitys Tarjan elämässä on paljon suurempi kuin mitä kuvittelin. Tarja näytteli Ylioppilasteatterissa vuosina 1988-91, esiintyi Teatteri Jurkassa Esa Kirkkopellon näytelmässä Huomenna kello 4 ja Shillerin biisissä Kaksi kuningatarta (tässä jutussa heilui laval-la eka kerran yhdessä bassonsa kanssa).

Eikä tämä tähän lopu. Vuodesta -95 Tarja on nähty useaan otteeseen Q-teatterin näyttämöllä. Suurin tapaus oli yksi päärooleista Tolstoin näytelmässä Sota ja rauha. Mutta vielä: ollut mukana kuunnelmissa, telkkarissa, tehnyt useita poikkitaiteellisia juttuja, improvisoinut. Kertoo erittäin suurella lämmöllä yhteistyöstään tanssitaiteilija Tuomo Railon kanssa: ”Tuomo on opettanut mulle hirveästi soittamisesta ja esiintymisestä”.

-Sä olet siis puhdasverinen freelancer, vapaa taiteilija, eikö?

”Mä olen hyväksynyt sen, että omia juttuja joutuu kehittelemään. Mikään ei ole itsestään selvää ja säännöllinen kuukausipalkka on tuntematon käsite. Tanssijoilla on varmasti ihan samanlaista. Vakitoita ei löydy juuri muualta kuin kansallisbaletista. Silloin on itse ruvettava tekemään. Haettava oikeutus työlleen.”

”Mulle on tärkeitä, että oma ääni kuuluu. Mua ei kukaan voi korvata niissä töissä mitä mä teen. Mä olen koko ajan persoonallani kiinni omissa jutuissani. On se nuorallatanssia, on toki, mutta sopii minulle!”

”Huonot puolet? No jatkuva epävarmuus tietenkin. Elettävä on ja koskaan ei tiedä mitä huomien tuo tullessaan. Rahaa on vain jostakin löydettävä. Ja yksinäisyystietenkin. Ympärillä ei pahemmin pörräile soittajakollegoita, joiden kanssa voisi jutella. Ei tää ole tietoinen valinta, kyllä mä tähän olen vain jotenkin ajautunut.”

”Hänen soittimensa puhuu, sen kieli on yhtä värikästä kuin Dostojevskin. Kontrabasso huutaa, kuiskaa, valittaa ja vihaa.”

**- Kirsikka Moring
Helsingin Sanomat**

Kummitus vai kuningatar?

Seuraan

Seuraan Tarjan elekieltä. Innostuessaan hän puhuu käsillään voimakkaasti. Ajatus oman äänen kuulumisen hienoudesta saa kädet käymään kuin tuulimyllyn siivet. Vakavoituessaan hän tarttuu pöydällä olevaan lasiin ja pyörittelee sitä sormiensa välissä tai piirtelee pöytään kuvioita, joista en saa tolkkua vaikka kuinka yritän kurkkia.

Tiedän, että Tarja on erinomainen opettaja. Siitä seuraavaksi sitten, ajattelen ja hölmistyn heti: rouva ei haluakaan puhua opetuksesta. Tai haluaa, mutta puhuu vähän, innostumatta. Jokintökkii.

”Mä olen opettanut hirveen kauan ja aina vähän Itä-Helsingin musiikkiopistossa. Mustatuntuu, että opetustila ei vaan riitä mulle esiintymistilaksi. Mä tarviin enemmän. Kyllä mä tykkään opettamisesta, toki. Mutta näin se vaan on. Opettaminen on tosi kova laji, jossa vastuu on hirmuinen. Ehkä mä haluun itte tehdä enemmän asioita kuin yrittää opettaa niitä muille.”

Se siitä. Olen pettynyt. Hukaan meni sekin pediopetus. Vai menikö sittenkään? Aavistan, että Tarja ei sittenkään ole asiasta niin varma kuin miltä kuulostaa.

Höh!

Kysymys suomalaisesta seksiviulistista ei saa Tarjaa hermostumaan. ”Pitäisikö mun muka olla kateellinen? Höh. En ole sitten yhtään. Se on tuote, jonka kehittelyyn on tarvittu osaamista ja ammattitai-

toa. Itse asiassa on hyvä, että tuuletetaan. Klassisen musiikin esittäjien ei tarvitse olla nössöjä, kiltejä lettipäitä. Rankkaa touhua silti, josta tyttö ei tule selviämään helpolla. Mä luulen, että mä en kestäisi sitä.”

Toinen Velkopovits on loppunut jo aikaa sitten ja kolmatta mieli tekee kun Tarja vaihtaa tyyliä. ”Ehkä mä haluan kaiken, mutta mihinkään en kykene kunolla”, se sanoo. Ohoh!

Salamana käy ajatus mielessä: Nyt silitän pitkiä vaaleita hiuksia ja sanon, että älähän nyt höpsi. Olet erittäin lahjakas ihminen ja olet jo saanut paljon aikaan tulevaisuudesta puhumattakaan. Mutta ei käy! Ei sovi tyyliin. Ei ole hyvä tälle ihmiselle. Ei se mitään sääliä ja lellittelyä kaipaa. Se kulkee tietä, jolla on tiedettävä mitä tekee ja uskottava siihen myös. Siinä mitään toisten hyminöitä tarvita!

”Lentoemäntä, musta tulisi hyvä lentoemäntä!”, se sanoo kohta virnuillen. Noh, noh. Varmasti tulisi. Mutta kun ei tule kuitenkaan. Ei tuolla taiteilijaluonteella.

”Mä haluan tehdä vielä ennen kuolemaani oman monologin, jossa mä näyttelen ja soitan.” Tämä on helppo uskoa. Sen se vielä tekeekin. Olen taatusti ensimmäisenä ostamassa lippua siihen näytökseen!

”Ehkä mä haluan vielä toisen lapsen”. Tähänkään ei ole mitään vastaan sanomista, jos hän niin päättää.

Se nauru

Haastattelu olisi päättynyt tähän ellemmme olisi tavanneet vielä uudestaan. Tällä kertaa oopperan henkilökunnan kuppilassa, taas satoi. Tarja toi itsestään nipun valokuvia ja luki rustaamani haastattelu-luonnoksen läpi.

Se nauru! Viereisistä pöydistä käännettiin katsoamaan kun Tarja nauroi. Nauroi niin, että vedet tirsivät silmistä. Ja se nauru tarttui: kohta nauroi moni muukin pelkästä mielihyvystä. Olin kirjoittanut näytelmän nimeksi Kaksi kummitustakun piti oikeasti olla Kaksi kuningatarta. Se sai Tarjan hepuliin. Kuunnelkaapa kun Tarja nauraa (jos se tämän haastattelun jälkeen enää sitä tekee). Siinä on jotakin vastustamatonta!

”Mihin minä uskon? Vaikea... hmm... Ehkä sisällä olevaan valoon, iloon, huumoriin. Siihen kun kohtaa ihmisiä, tajuaa ettei ole yksin, rakkauden kokemus... jotakin sellaista. En tiedä vielä. Ehkä mun aika on ohi kun se selviää. Kyllä muah hirveästi kiinnostaa semiksi joku luhistuu ja toinen taas selviää. Kyllä mä itseäni vieläkin etsin.”

JP

Bassotyttö

Kesken Sibeliuksen viulukonserton kiihkeintä osuutta solisti riisui housunsa ja hivautti ne katsomoon. Yleisö puhkesi spontaanisti raikuviin suosionosoituksiin, rymisytteli penkkejä, huuteli erilaisia kannustushuutoja, vihelteli sormiensa väleistä sekä hikoili niin että konserttisalin kattoon alkoi muodostua pilvipeitettä. Takarivissä jotkut kohottelivat siideripullojaan, röyhtäilivät ja virittelivät yhteislaulua. Solistin kuivatellessa instrumenttiaan ja puhallellessa ylikuumenneita sormiaan, yleisölle tarjoiltiin vaahtokarkkeja, rintanappeja, suolapähkinöitä sekä solistin äidin leipomia lämpimäisiä.

Taiteilijan lakattua kyntensä ja vaihdettua korvarenkaansa konsertti jatkui (paikallislehden kulttuuritoimittajan mukaan) seuraavalla tavalla: "aluksi esiintyi joitakin rytmikkäitä osuuksia, jonka jälkeen siirryttiin melodiseen suvantokohtaan. Näissä merkeissä soudettiin ja huovattiin jonkin aikaa. Noin kymmenen minuutin kuluttua tapahtui kuitenkin dramaattis-hermeettinen käänne, jossa solisti joutui näyttämään extreme-kapasiteettiaan, eli venymään nk. äärimmilleen ja tekemään töitä ns. hartiavoimin. Tässä vaiheessa tunnelma oli niin fantastisen tiheä, että joitakin keski-ikänsä ohittaneita sekä muutamia aivan pieniä jouduttiin elvyttelemään erityisen olan takaa. Lisäksi katon tietämällä alkoi jyristä uhkaavasti. Konsertto päättyi kuitenkin upionnellisesti herkkään jooniseen balladiin, jonka solisti lauloi yhdessä kappelimestarin kanssa käsi kädessä. Kaiken kaikkiaan elämys oli kokemus, jota en pois ottaisi kirveelläkään."

Samaan aikaan toisaalla istuvaa neljää nuorta muusikkoa kohti heitettiin konsertin ensimmäinen tyhjä pullo. Musiikki keskeytyi, pitkätukkaiset, stiletin ja katkaistuvin haulikoin varustautuneet turvamiehet hakivat syylisen ja toimittivat läheisen liiterin taakse. Kun pullosta otsikkoon lommon saanut soittaja oli vaihdettu ehompaan, konsertti jatkui; soitettiin Bachia, Mozartia, Beethovenia, Paganinia, Händeliä sekä Metallicaa. Yleisö suhtautui musiikkiin hartaudella: tukkia sekä naamoja kamppailtiin, rasvoja vertailtiin sekä leviteltiin ja erilaisia iho-ongelmia hoideltiin.

Kun soitanto lähestyi kliimaksiaan (kielet mm. katkeilivat, jouhet levisivät ja mm. soittimien lakka kärysi), lava täyttyi savukoneiden savusta, valonheittimet viiltelivät tummaailmaa, jostain kuului helikopterin sätkätystä, poliisiradiot pauhasivat, sudet ulvoivat ja lavan yllä leijui jättiläismäinen, vaaleanpunainen, verta ja suolenpätkiä syöksevä jousisoitin. Tapahduma päättyi yleiseen kaaokseen, jonka turvin muusikot kuljetettiin takaoven kautta pihalla odottelevaan mustaan Cadillaciin.

otelautaa päin

Tämän lisäksi Ypäjälle oli kokoontunut 3000 alle 5-vuotiasta kontrabasistia ympäri maailmaa. Heinäkuun toisena sunnuntaina he asettuivat jonoon, joka ulottui ainakin raitin päästä päähän ja soittivat kaanonina Beethovenin kohtalon-sinfonian viisi ensimmäistä tahtia. Paikalle osuneet puolenkymmentä ypäjäläistä pitivät tapahtumaa onnistuneena.

lahjaton

mestarikurssin järjestäminen

Francois Rabbathin mestarikurssi kontrabasisteille
18.-23.11.1996

Orkesterisoitinten soittajat suorittavat Sibelius-Akatemiassa kaksi vuotta kestävät pedagogiikkaopinnot. Pedagogiikka 3 on vapaaehtoinen. Yhtenä osiona siihen kuuluu mestarikurssin seuraaminen ja havainnoista tehtävä kirjallinen työ. Seuraavassa Maria Vahervuon pedagogiikka 3:n opinnäyte, joka käsittelee Rabbathin mestarikurssia.

Sisällysluettelo:

1. Lyhyt esittely Rabbathin mestarikurssista

2. Mestarikurssin järjestämiseen liittyviä asioita

- 2.1 Tila, paikka ja aika
- 2.2 Aikataulu
- 2.3 Informointi ja esittely
- 2.4 Tarvikkeet kurssilla
- 2.5 Säestäjä

3. Kutsuttavan opettajan valinta

- 3.1 Koulukunta ja erot
- 3.2 Erilaisia pedagogeja
- 3.3 Kuka valitsee?
- 3.4 Kuinka usein?

4. Oman opettajan merkitys

- 4.1 Ohjelmisto
- 4.2 Opettajan läsnäolo

5. Matinea, konsertti?

6. Loppulause

1. Lyhyt esittely Rabbathin mestarikursseista

Sibelius-Akatemian koulutuskeskus ja Suomen Kontrabassoklubi ry järjestivät kontrabasson mestarikurssin 18.-23.11.1996. Vierailevana opettajana toimi ranskalainen virtuoosibasisti **Francois Rabbath**. Koulutuskeskuksen **Ulla Pohjannoro** vastasi kurssin järjestelyistä. **Teppo Hauta-Aho** ja **Jorma Katrama** puolestaan huolehtivat Rabbathin hyvinvoinnista hänen Suomessa oleilunsa ajan. Kurssi oli avoin kaikille harrastajille. Sekä Sibelius-Akatemia että Suomen Kontrabassoklubi tukivat oppilaitaan ja jäseniään kurssimaksuissa. Opetus tapahtui Finlandia-talon tiloissa harjoitussalissa. Viisi päivää kestänyt opetus huipentui mestarin omaan konserttiin Sibelius-Akatemian Konserttisalissa. Viimeiseksi tapahtumaksi järjestettiin oppilaiden matinea, jossa kurssin aktiivosallistujat esittivät viikolla soittamaansa ohjelmistoa.

Opetus koostui Workshop & Demonstration -nimikkeellä olleesta ryhmäopetuksesta, jota oli aamupäivisin klo 10-12. Iltapäivät oli varattu yksittäistunneille. Kursseille osallistui 10 basistia, jotka olivat yhtä lukuunottamatta Akatemian opiskelijoita. Passiivioppilaita oli näiden lisäksi 3 sekä vaihteleva määrä kurssista kiinnostuneita basisteja.

2. Huomioita kurssin järjestelyistä

2.1 Tila, paikka ja aika

Tila, Finlandia-talon harjoitussali, oli tarpeeksi iso sekä kuulijoille että soittajille ja sijainti hyvä lähellä vierailville opettajille järjestettyä majoitusta ja kurssia seuranneiden työ- ja opiskelupaikkoja. Nämä seikat huomioonottaen esim. Pitäjänmäen tilat eivät olisikaan olleet sopivia. Se, että kurssi järjestetään muualla kuin Sibelius-Akatemian tiloissa pitää sen valitettavasti näkymättömissä muilta opiskelijoilta. Persoona ja ilmiö nimeltä Rabbath olisi kiinnostanut muitakin jousisoittajia. Tämä huomattiin myöhemmin käydyissä keskusteluissa R-talon kahviossa. Omassa koulussaan Amerikassa Rabbathilla on myös sellistejä ja viulisteja oppilainaan.

Kurssin ajankohta marraskuussa oli varmasti hyvä. Heti lukuvuoden alkuun tai loppuun sijoitettu kurssi saattaisi osoittautua ongelmalliseksi ohjelmiston valmistamista ajatellen. Se, että Rabbathin oman konsertin ajankohtana perjantai-iltana oli myös RSO:n, HKO:n ja Tapiola Sinfoniettan konsertit sekä Kansallisoopperassa näytös, oli valitettava yhteensattuma, sillä suuri joukko basisteja oli kiinni töissään harvinaisen bassotapahtuman aikana.

2.2 Aikataulu

Kurssin aikataulu oli etukäteen suunniteltu, mutta se ei pitänyt paikkaansa ja kukaan ei tuntunut olevan siitä viimekädessä vastuussa tai ajantasalla. Mestarikurssin luonteeseen kuuluu tietysti, että muutoksia saattaa tulla sen mukaan miten mestari innostuu puhumaan tai opettamaan, mutta paikalla tulisi olla vastuhenkilö, joka pitää ohjat käsissä. Nyt aikatauluvastuuseen joutuivat kulloinkin paikanpäällä olleet kurssilaiset ja kuuntelijat. Viikon aikana tuli päiviä, jotka muotoutuivat liian raskaiksi sekä opettajille että oppilaille, kun tauoista ja tunteista ei ollut tietoa kenelläkään. Yksityisopetuksen määrä kurssilaisilla vaihteli puolesta tunnista kolmeen tuntiin aikataulusekoilujen takia.

2.3 Informointi ja esittely

Muutama esite seinällä missä kerrottiin välttämättömimmät käytännön tiedot kurssille aikoville oli ainut näkyvillä oleva informaatio. Kontrabassoklubin lehdessä Kontra C:ssä oli myös ilmoitus kurssista. Viikon jälkeen monet harmittelivat tietämättömyyttään etukäteen siitä, minkälainen opettaja oli tulossa. Pieni esittely Francois Rabbathin taustasta ja toiminnasta tällä hetkellä ei olisi ollut

pahitteeksi. Mainontaa ylipäänsä pitäisi olla näkyvämmän ja enemmän, jotta tieto tavoittaisi useammat.

Myös kurssia pitämään tulevaa opettajaa olisi ehkä syytä informoida. Rabbath ei tuntenut juuri yhtäkään kurssilla soitettua teosta. Ei tietenkään voi olettaa, että mestari opiskelisi nipun uusia kappaleita sen mukaan mitä kurssilaiset aikovat soittaa, mutta pieni selvittely ohjelmiston valinnasta sekä opettajien että oppilaiden kanssa ennen kurssia saattaisi ehkäistä yhteentörmäyksiä itse kurssilla.

2.4 Tarvikkeet kurssilla

Kaikki tunnit videoitiin. Jokaisella oppilaalla oli videonauha omaa tuntiansa varten. Kurssin aikataulu oli monistettu, mutta monisteita ei riittänyt kaikille. Jos mahdollista, olisi ollut mielenkiintoista tietää, mitä kappaleita kukin aikoo kurssilla soittaa. Tällainen ohjelma olisi helpottanut myös niiden kuuntelijoiden aikataulun suunnittelua, joilla ei ollut mahdollisuutta osallistua kaikkien tuntien seuraamiseen. Kuului myös toivomus, että paperia ja kyniä saisi olla saatavilla muistiinpanoja varten.

2.5 Säestäjä

Mestarikurssiin kuuluu, että paikalla on säestäjiä. Kappaleet on voitava esittää kokonaisina niin kuin ne on sävelletty. Säestävän orkesterin hankkimista tuskin voi edellyttää. Rabbathin kurssilla pianistina toimi **Marja Mutru**.

3 Kutsuttavan opettajan valinta

3.1 Koulukuntaerot

Keskustelua koulukuntaeroista ja niiden tasapuolisesta kohtelusta käydään varmasti ikuisesti joka alalla. Myös Akademian bassonsoittajien keskuudessa käytiin taas asiaa pohtimaan. Rabbath oli ehdottoman kiivas ranskalaisen jousen ja oman koulukunnan edustaja. Pyyntö, että seuraava kurssin pitäjä olisi saksalaisen jousen ja ehkäpä Petracchin metodin tunteva soittaja on

varmasti kohtuullinen. Viimeiset mestarikurssin pitäjät ovat olleet ranskalaisella jousella soittavia basisteja.

3.2 Erilaisia pedagogeja

Koulukuntaerot eivät ole ainoita opettajia erottavia tekijöitä. Niinkuin on erilaisia temperamentteja ja persoonia, on myös erilaisia pedagogeja. Joitain pääpiirteitä on kuitenkin helposti eroteltavissa. Francois Rabbath oli herttaisen oloinen ranskalaisherra, mutta osoitautui hyvin peräänantamattomaksi syyrialaisyntyiseksi oman metodinsa lähettilääksi. Hänen tarkoituksenaan on luoda jokaisesta soittajasta oman kuvansa kaltainen. Toisenlaista ajattelutapaa edustava opettaja lähtisi liikkeelle oppilaan ehdoilla ja rakentaisi oppilasta tältä tasoltaan mahdollisesti jo opituilla kyvyillä kohti oikeaksi näkemäänsä lopputulosta ja/tai oppilaan haluamaa päämäärää. Jos minkäänlaista kehityskelpoista tekniikkaa ei ole, tämä on tietysti mahdottomuus, mutta korkeakoulutasolla sellaista tilannetta tuskin tarvitsee pelätä. Mestarikurssille kutsuttavaa mietittäessä on siis hyvä muistaa myös erilaisten opettajien tasapuolinen edustus.

3.3 Kuka valitsee?

Rabbathin Suomeen tuloa oli jo pitkään pohjustanut herran itsensä ystävä ja tunteva Teppo Hauta-aho. On varmasti viisasta, että vastakin asiantuntijat eli basistit itse valitsevat kutsuttavan mestarin. Rabbathin kurssia oli järjestämässä myös Kontrabassoklubi. Koulutuskeskuskin ottaa mielellään ehdotuksia vastaan. Kun kurssia järjestää Koulutuskeskus, sananvalta on tietysti Sibelius-Akatemian kontrabassonsoiton opettajilla ja oppilailla. Toivottavasti keinot yhteistyöhön ja kaikkia tyydyttävään suunnitteluun löytyvät.

3.4 Kuinka usein?

Käytännössä mestarikursseja pystytään järjestämään niin harvoin, että kysymykseen kuinka usein tekisi mieli

vastata: aina kun siihen on mahdollisuus. Jotta kurssille valmistauduttaisiin, muun työn ohella, riittävän hyvin, ei montaa kurssia lukuvuodessa kuitenkaan ehdi kiertämään. Riittävän aikainen informaatio siitä, kuka on tulossa ja koska auttaa suunnittelussa. Sibelius-Akatemian viime vuosien tahti, yksi mestarikurssi vuodessa kontrabasisteille on mielestäni jo aika hyvä saavutus näinkin isossa laitoksessa. Basistien aktiivisuus on auttanut asiaa, kertoi Koulutuskeskuksen Ulla Pohjannoro.

4. Oman opettajan merkitys

4.1 Ohjelmisto

Marraskuisella Rabbathin kurssilla silmiin ja korviin pisti pieni valmistautumattomuus. Ohjelmisto, jota kurssilla soitettiin oli usein vanhaa lämmittelyä tai vielä keskeneräistä. Kuinka tärkeä osa mestarikurssilla sitten on lukukauden opetussuunnitelmassa? Voisiko kuvitella, että mestarikurssiohjelmisto valittaisiin ja valmisteltaisiin yhtä suurella huolella kuin esimerkiksi konserttiohjelma, oman opettajan tuella ja kokemuksella vahvistettuna? Vierailevan opettajan pätevyydestä ei aina voi etukäteen tietää, mutta varmasti hyöty olisi suurempi jos oppilas olisi vapaa kappaleen teknisistä ongelmista ja nuoteista. Näin hän pystyisi toteuttamaan uudet ideat helpommin ja nopeammin ja muutenkin olo yleisön edessä varmasti helpottuisi. Mahdollisesti satelevaa kritiikkiäkin olisi helpompi kestää, jos olisi varma tunne soitostaan. Vierailevan opettajan motivaatiokin pysyisi helpommin korkealla viikon mittaisen urakan aikana.

4.2 Opettajan läsnäolo

Viikon tiiviin periodin aikana ehtii tapahtua niin paljon, että sitä on miltei mahdotonta selittää ihmiselle, joka ei ole kuullut siitä tuntiakaan. Kurssin jälkeen palaa kuitenkin arki ja töitä jatketaan oman opettajan kanssa. Rabbathin kurssin jälkeen oppilaat joutuivat todella puimaan uusia tuulia, Francoisin väitteitä ja omia mielipiteitään, niin yhdessä kuin itsekseenkin. Tätä "jälkihoitoa" on myös oman opettajan lähes välttämätöntä antaa tai edes ymmärtää mistä oppilaan mahdolliset mietteet ja kysymykset johtuvat. Rabbath on vahva persoona erittäin tiukoin mielipitein ja hänen arvomaailmansa bassonsoittajana poikkesi paljon meidän totutuista malleistamme. Ensijärkytys ja hämmennys kurssilaisten keskuudessa oli taattu. Jokaisen mestarikurssin jälkeen ei yhtä tiivis keskustelu ja "jälkihoito" ole välttämätöntä. Keskustelu ja tuttujen arvojen pohdiskelu on kuitenkin aina enemmän etu ja terveellistä, kuin haitta.

5. Konsertti, matinea?

Rabbath on ennen kaikkea soolosoittaja. Näin ollen oli suorastaan välttämätöntä, että pääsimme kuulemaan häntä konserttilavalla. Kaikille mestarikurssin pitäjille tulisi ainakin tarjota mahdollisuus pitää oma konsertti. Kurssilaisten matinean hyödyllisyydestä en ole aivan vakuuttunut. Jos kurssin mestari ei pidä omaa konserttia, matinea on ehkä tarvittava lopetus kurssille. Matineaan voi olla vaikea mennä soittamaan, jos viikon aikana on tullut paljon uutta kappaleisiin, asioita, joita ei kuitenkaan ole ehtinyt vielä työstää, joko harjoitella tai hylätä. Esitystilanne ei ole otollisin paikka selvitellä ja testailla uusia ajatuksia ja vinkkejä.

6. Loppulause

Riittävä ja oikein ajoitettu informaatio on varmasti ensimmäinen edellytys onnistuneen mestarikurssin järjestämiseen. Toimiva informaatio ennen kurssia ja sen aikana pitää kaikki osapuolet tyytyväisinä. Selkeä aikataulu, joka ei kaadu mahdollisiin yllättäviin muutoksiin, vastuuhenkilöiden tehtävien jako ja ajantasalla pysyminen ovat myös niitä tärkeimpiä hoidettavia asioita käytännön järjestelyiden ohella. Henkilökohtainen "tukihenkilö", jona Hauta-Aho toimi tällä kurssilla Rabbathille, oli varmasti käytännöllinen ja ystävällinen ele, jota kannattaa jatkaa tulevilla kursseilla.

Rabbathin kurssia arvioidessani olen keskittynyt täysin kurssin järjestelyyn liittyviin asioihin, ja mahdollisista virheistä oppimiseen. Kurssin annista opiskelijoille, jota varten koko valtava työ tehdään, en ole kertonut juuri mitään. Mielestäni kurssi onnistui hyvin antamaan kaikille uusia elämyksiä ja ajatuksia, sekä selkeyttä omiin päämääriin.

Maria Vahervuo

ja kauppa käy

MYYTÄVÄNÄ hyvä saksalainen, kahden tähden Paesold -kontrabasson jousi, jossa on iso frossi.

Hinta **5000** markkaa.

Tiedustelut: *Tapio Lydecken*,
puh. 09-874 6259

käy

käy

käy

OSTETAAN soittokelpoinen kontrabasso.

Yhteystiedot: *Teemu Ojanne*,
puh. 05-416 4032

PIENI KONTRABASSO

7 – 16 vuotiaille
lapsille

Kaikki kontrabassotarvikkeet

- pussit, jouset, kielet
- H. R. Pfretzschner -jouset
- suolikielet
- yms.

Maahantuonti ja myynti

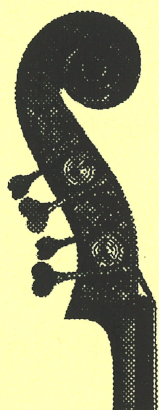
Woodwinds

Albertinkatu 17
00120 Helsinki
Puh. 09-7001 9470

UUTTA!

UUTUUSTUOTTEET TUTUSTUMISHINTAAN!

Ainutlaatuinen lapsille sopiva kokopuinen Sonata kontrabasso jousella ja pussilla.

Koot 1/10, 1/8, 1/4, 1/2, 3/4

TARJOUS NETTO 8900:-

Sonata topattu pussi 4/4

TARJOUS NETTO 990:-

Reunion Blues gig bag, topattu

3/4 koko TARJOUS NETTO 4000:-

4/4/ koko, TARJOUS NETTO 4200:-

Stahlhammer taittuva stakkeli

TARJOUS NETTO 500:-

D'addario Helicore kielisarja Orchestra light/medium/heavy

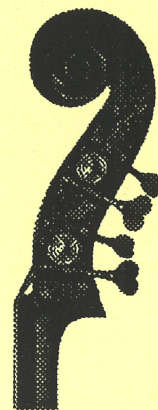
TARJOUS NETTO 650:-

Dampit kostutin

TARJOUS NETTO 75:-

Milland-Deroux hartsi solo/tutti

TARJOUS NETTO 35:-

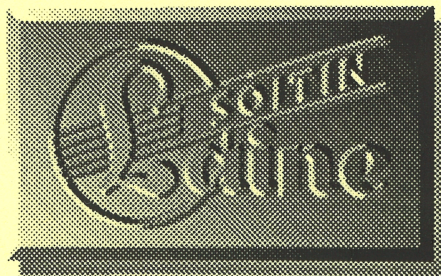
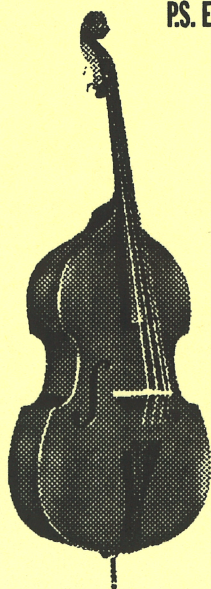
P.S. Edellisestä tarjouksestamme on jäljellä muutama käsintehty basso:

4 kpl Rubner 64, 4/4, 5-kielinen, ennen 49 000:-

NYT 28 000:-

1 kpl Rubner 65, 4/4, 5-kielinen, ennen 55 000:-

NYT 30 000:-

Maariankatu 10, 20100 Turku.
Puh. 02-4691777, fax 02-4691784

